

Glimtar från Rövarekulan

Börje Jeppsson

Den natursköna dalen, som tidigare tillhört Löberöds gods, har besökts av människor, vitt åtskilda vad rang och intresse beträffar, från naturälskande kungligheter till danslysten ungdom och bergartsstuderande skolbarn.

År 1896 togs en del av dalen i anspråk av Löberöds då nystartade skytteförening, som därefter under tio år hade sin övningsplats här. Man sköt från Mariannelundshållet i riktning mot öster, dalens vindlingar ställde behövliga kulfång till förfogande. På ungefär samma plats och sträcka har det senare även förekommit fältskjutningar.

1902 byggdes den första dansbanan – egentligen var det från början två – en femöres och en tioöres, som senare byggdes samman. Efter ytterligare om- och tillbyggnader var tivolit väl i takt med sin tid. Man hade nu: Skånes största dansbana, musikestrad, café med restaurang och servering, allt under tak. Därjämte bostad, tvättstuga, vedbod och en estrad vid västra delen av ängen.

Ja – så fanns det också ett enskilt vilorum – den s k finkan!

Tivolit gick en storartad utveckling till mötes under 1930- 40- och 50-talen; årtionden under vilka det här har spelats och dansats, festats och supits, slagits och älskats. Berömda orkestrar som *Haakon Svärd*, *The Guys*, *Yngve Stoor* och *Teddy Pedersen*, men även framstående artister i fråga om sång, balans och trolleri har underhållit Rövarekulans publik.

Den omåttligt populära Edward Persson har rönt uppskattning, men också besvikelse, som den gång han kom flera timmar efter avtalad tid och blev avvisad. De av denna kvällens pub-

lik som hade kvar sina inträdesbiljetter fick pengarna tillbaka.

De otroligt djärva bröderna och balansartisterna från Hörby, Folke och Åke Rosvall, som uppträdde under artistnamnet ”Niagaramännen” höll publiken i andlös spänning. På en lina 20 meter över marken och utan skyddsnät, utförde de balans- och djärvhetsnummer av allra högsta klass. Mer om dessa finns i boken på annan plats (sid 51-53. *Red anm*).

Som en annan händelse ur Rövarekulans historia kan nämnas ett praktfullt slagsmål 1940 eller 1941 inne på dansbanan. Huvudperson var här en kraftig bondpojke från Högseröd vid namn Kjell Karlsson, född 1918. Ordningstvakterna, tre stycken, ingrep för att sätta Kjell i finkan, något de inte förmådde. Men efter förstärkning med två man försökte man igen. Nu fälldes han till golvet, med fem man över sig. Någon hänsyn varken gavs eller togs. Trots detta svåra läge gick Kjell ändå upp igen, tog sig loss och försvann ut i skogen. Bataljen med tillknycklade ordningstvakter fick rättsligt efterspel med införsel i lönen under många månader efteråt. Något år senare lämnade Kjell trakten, gick till sjöss och utbildade sig till fartygsmaskinist, ett yrke han stannade i till sin pension.

Under några av 1940-talets sista och 50-talets första år ordnades välbesökta tvådagarsfester i Rövarekulan av Eslövs Allmänna Idrottsförening. Det bjöds då bl a på uppvisning i brottnings. 1951, den 12 augusti, förekom även uppvisning i tyngdlyftning. En bonddräng kom dit och satte såväl svenskt som ett nytt nordiskt rekord med 112,5 kg i tvåarmspress, taget från en finsk lyftare vid namn Kaj Auta.

Glimtar från Rövarekulan

*Rövarekulans Tivoli
under sin glans dagar.
Vykort.*

Några år senare kom ett teatersällskap och visade en pjäs som hette "Hingsten Hermans hemlighet". Teaterföreställningen var välbesökt och uppskattad. Hermans hemlighet bestod i – att han var steril!

Vi närmar oss nu tiden då Rövarekulans dragningskraft började avta och bilarna, som nu blev allt vanligare, spelade en stor roll i detta. En bil tar ju större plats än en cykel och dalens utrymme var begränsat. Med motorfordon kunde också mer avlägsna platser locka, medförande publikminskning i Rövarekulan. Man satte då in bussar från kringliggande tätorter, vilket hjälpte en del. Men tivolits middagstid var ändå obevekligt både nådd och passerad.

De gånger man de sista tio åren hade riktigt stor publik var i samband med Löberöds SLU-avdelnings pingstfester, då besökantalet kunde uppgå till 4-5 000 personer. De många bilarna fick då ställas upp vid Marianne.

Dessa storartade fester var i huvudsak ett resultat av den skicklige och entusiastiske SLU-ordföranden Sigvard Perssons, från Frönsthult, gedigna arbete. Pingstdagarnas program bestod, förutom av dans, även av någon känd politikers framträdande, en populär artist och teater av SLU-avdelningens medlemmar. Men festens höjdpunkt var ändå varje år – korandet av Skå-

nes Sommarflicka! De som anmälts till denna tävling fick i förväg samlas på *Skånska Dagbladet* i Malmö, där en jury ledd av Charlotte Dittmer stod för den första gallringen. Den måste ha varit hård, för om så mer än 50 flickor var anmälda, vilket förekom, så var det bara åtta som fick gå vidare till final. Dessa blev presenterade för publiken på Lägerskola och många platser i och runt Malmö, samt filmades för TV. När röstningen, som skedde såväl via *Skånska Dagbladet* som vid festen, var färdig och sammanräkningen klar, skedde det spännande korandet.

Vinnaren kunde som pris få t ex pengar, ett smycke, en vacker klänning och beautybox. Naturligtvis var glädjen stor när en Löberödsflicka valdes!

Efter 1971 har musiken tystnat, dansen upphört och allt som hört till Rövarekulans tivoli är borta.

Men hos flertalet av de människor som besökt dansplatsen under dess storhetstid, lever ändå alltsammans kvar – i minnenas värld – nära förbundet med deras vackraste och käraste ungdomsupplevelser och tankar.

Efter något års förfall revs anläggningen och sedan 1975 är Rövarekulan ett välbesökt naturreservat.